

REVISORSEXAMEN

Del I

Maj 2018

© Revisorsinspektionen 2018

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	21 maj 2018
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RI:s USB-minne, sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 1	Four Friends AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	6
	Deluppgift 1.2	5
	Deluppgift 1.3	5
	Deluppgift 1.4	8
Summa		24

Uppgift 2	Flight Tech AB AB	Poäng
	Deluppgift 2.1	4
	Deluppgift 2.2	6
	Deluppgift 2.3	5
	Deluppgift 2.4	5
	Deluppgift 2.5	6
Summa		26

Uppgift 3	AB Teknikutveckling	Poäng
	Deluppgift 3.1	5
	Deluppgift 3.2	5
	Deluppgift 3.3	6
	Deluppgift 3.4	5
	Deluppgift 3.5	4
Summa		25

Lycka till!

1. Four Friends AB (24 poäng)

Bakgrund

Bolaget ägs och drivs av fyra goda vänner som på 1990-talet studerade tillsammans på Handelshögskolan i Stockholm. De har alla "vanliga" jobb, så detta bolag är ett hobbyprojekt. Bolaget investerar i aktier i noterade bolag. Under 2015 började bolaget även investera i mindre hyresfastigheter.

Vännerna äger 25 % vardera av såväl röster som kapital i bolaget och alla är styrelseledamöter. De turas om att vara VD, var och en sitter i en period om två år. De hyr en lokal med kontorsutrustning där de kan träffas och jobba med detta bolag.

Du har varit personvald revisor i bolaget sedan det startade. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K2. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2017	2016	2015
Intäkter	8	7	6
Resultat före skatt	4	3	4
Summa tillgångar	28	24	20
Soliditet	80 %	78 %	76 %
Medelantal anställda	1	1	1

Deluppgift 1.1 (6 p)

Bolagets anläggningsregister framgår av bilaga 1.1 som avser förhållandet per 2016-12-31. Under 2017 har en dator anskaffats för 29 500 kr, kontorsmöbler för 48 500 kr och ytterligare trädgårdsmöbler för 83 500 kr. Snöslungan som anskaffades under 2015 har stulits och försäkringsersättning har erhållits med 25 000 kr. Datorerna som anskaffades 2013 har uttrangerats.

Alla inventarier skrivs av fullt det år de anskaffas oavsett när under året de anskaffas. Alla anläggningstillgångar aktiveras.

Uppgift

Beräkna skattemässigt lägsta tillåtna värde på anläggningstillgångarna per 2017-12-31. Visa beräkningen i bilaga. Ingående bokfört värde motsvarar planenligt restvärde per 2016-12-31.

Deluppgift 1.2 (5 p)

I december 2017 träffade bolaget avtal om att förvärva en aktiepost i ett onoterat bolag som verkar inom miljöteknik. Avtalet skrevs den 15 december 2017 och tillträde till aktierna skedde den 1 februari 2018. Köpeskillingen för aktieposten uppgick till 2 Mkr. Avtalet undertecknades den 15 december och köpeskillingen erlades med 50 % den 20 december 2017 och resterande 50 % den 1 februari 2018. Uppdatering av aktieboken skedde efter den 1 februari 2018.

Uppgift

Hur ska detta förvärv redovisas i bolagets årsredovisning för år 2017?

Deluppgift 1.3 (5 p)

I samband med bokslutsrevisionen i mars 2018 upptäcker ni att bolaget under hösten 2017 delat ut 800 tkr till ägarna, vilket motsvarar 20 % av fritt eget kapital per 2016-12-31. Till underlag finns ett av styrelsen undertecknad handling som försvarar utdelningen. Några andra handlingar avseende utdelningen har inte tagits fram av bolaget, men vid ett möte med de fyra ägarna framkommer det att de fyra ägarna/styrelseledamöterna varit helt överens om transaktionen. Under 2017 har bolaget redovisat positiva resultat och har god likviditet efter ett par aktieförsäljningar.

Uppgift

Vilka associationsrättsliga aspekter ger denna transaktion upphov till och hur påverkar detta din avrapportering av revisionen?

Deluppgift 1.4 (8 p)

I juni 2017 är det dags att avsluta årets revision och avlämna revisionsberättelsen. Inför detta har du följande två omständigheter att ta ställning till.

- I aktieägaravtalet och av VD-instruktionen framgår att alla beslut om investeringar ska fattas gemensamt av de fyra aktieägarna. VD har ingen rätt att själv besluta om investeringar. Under hösten 2017 fattade VD ett beslut om förvärv av en aktiepost om 1 Mkr i ett bolag som bedriver forskning inom cancermedicin. När övriga aktieägare fick vetskap om förvärvet ville de att köpet skulle reverseras, då de bedömde att detta var en alltför riskfylld investering. Någon möjlighet att reversera köpet fanns dock inte.
- Ett annat förvärv av bolag gjordes under 2017. I det bolaget är en bror till en av ägarna i Four Friends AB verksam och delägare. Beslut att investera i detta bolag fattades gemensamt av de fyra delägarna.

Uppgift

Redogör för dina överväganden och upprätta revisionsberättelse för bolaget.

2. Flighttech AB (26 poäng)

Bakgrund

Bolaget ägs och drivs av två entreprenörer och tre investerare. Investerarna äger 25 % vardera av bolaget och de två entreprenörerna äger vardera 12,5% av de resterande aktierna. Bolaget har utvecklat en mjukvara till flygindustrin som har varit lyckosam vilket har gjort att moderbolaget under 2015 expanderade utomlands via dotterföretag i Sverige och Ryssland.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2017	2016	2015
Omsättning	803	772	701
Resultat före skatt	102	97	81
Summa tillgångar	403	395	363
Soliditet	41 %	32 %	30 %
Medelantal anställda	109	103	96

Du är vald revisor sedan räkenskapsåret 2012. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 2.1 (4 p)

Moderbolaget har balanserade vinstmedel och en fondemission planeras. Moderbolaget har 12 000 utestående aktier med ett kvotvärde om 1 000 kr st. Planen är att göra en fondemission om 1:2, det vill säga. aktieägarna får en ny aktie för två gamla.

Moderbolagets eget kapital fördelar sig på följande poster:

<i>(Tkr)</i>	
Aktiekapital	12 000
Fond för utvecklingsutgifter	11 500
Balanserade vinstmedel	43 700
Årets resultat	5 200
Summa eget kapital	72 400

Uppgift

Vilka effekter får fondemissionen på moderbolagets balansräkning? Inkludera relevanta belopp i ditt svar.

Deluppgift 2.2 (6 p)

Ägarna har under hösten fört diskussioner med en potentiell köpare till det helägda dotterföretaget IT-Tech AB. Precis innan julafton kom parterna överens. Enligt upprättat försäljningsavtal uppgick köpeskillingen till 52 000 Tkr och aktierna i IT-Tech AB övergick till köparna den 1 januari 2018. Bilaga 2.2 visar koncernens balansräkning per den 31 december 2017, det vill säga. dagen innan försäljningen.

Uppgift

Beräkna dotterföretagets koncernmässiga värde vid försäljningsdagen, redogör för realisationsresultatet för moderföretaget respektive koncernen och visa vilka bokningar som behöver göras i koncernsredovisningen per den 1 januari 2018.

Deluppgift 2.3 (5 p)

Du håller på att planera revisionen för koncernen inför det inledande planeringsmötet med revisionsteamet.

Uppgift

Utforma ett granskningsprogram för koncernredovisningen. Ange 5 st relevanta granskningsåtgärder.

Deluppgift 2.4 (5 p)

Revisionsteamet har, förutom av dig själv, letts av Gudrun. Gudrun har varit en nyckelperson i revisionsteamet under flera år och haft rollen som revisionsansvarig för uppdraget. Gudrun har nu fått erbjudande om anställning hos kunden som redovisningsansvarig. Erbjudandet kommer efter att årets planering av revisionen färdigställts.

Uppgift

Hur påverkas årets revision om Gudrun tackar ja till erbjudandet och tillträder sin nya anställning innan revisionsberättelsen för året undertecknas?

Deluppgift 2.5 (6 p)

Vid tidigare års revision har du involverat IT-specialister för granskning av generella IT-kontroller kopplade till koncernens redovisningssystem. Slutsatsen från tidigare års granskning har varit att redovisningssystemet är effektivt (det vill säga. kontroller för åtkomst, systemuppdateringar och back-up system fungerar). Koncernen beslutade i maj 2018 att en uppdatering av systemet ska ske under 2018.

Uppgift

Vad behöver du som revisor göra för att säkerställa att även den uppdaterade versionen av redovisningssystemet är effektiv med avseende på systemuppdatering ("change management")?

3. AB Teknikutveckling (25 poäng)

Bakgrund

AB Teknikutveckling har varit verksamt sedan 2013. Det grundades av två studenter som en förlängning av ett examensarbete vid ett tekniskt universitet. Bolaget har haft en snabb utveckling, förvärvat två bolag och är sedan 2016 noterat på First North. Bolaget tillverkar främst hudvårdsprodukter och försäljning sker främst till apotek i Sverige.

Du har varit bolagets revisor sedan starten 2013.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2017	2016	2015
Omsättning	187	155	93
Resultat före skatt	-16	-54	-66
Summa tillgångar	164	153	99
Soliditet	46 %	48 %	52 %
Medelantal anställda	64	46	34

Bolagets räkenskapsår är kalenderår och de tillämpar K3-regelverket.

Deluppgift 3.1 (5 p)

Bolaget har sedan starten 2013 redovisat förluster och har därmed per utgången av 2017 totalt 250 Mkr i skattemässiga underskottsavdrag. Bolaget budgeterar dock ett överskott för räkenskapsåret 2018. Som en följd av detta uppkommer en diskussion inför bokslutsarbetet 2017 hur uppskjuten skatt ska hanteras i några olika scenarion.

- Bolagets budget för 2018 samt prognos för åren 2019-2020 visar på ett återstående skattemässigt underskott efter treårs-perioden på 100 Mkr.
- Bolaget har även andra temporära skillnader om 20 Mkr där skattemässigt värde överstiger bokfört värde med 20 Mkr.
- För det fall att bolagsskattesatsen i Sverige sänks till 20 % från och med 2019 uppkommer frågan vad detta får för påverkan på ovanstående poster och i vilken period.

Uppgift

Redogör för vad som gäller i ovanstående tre scenarion och vilken effekten blir på bolagets resultat- och balansräkning.

Deluppgift 3.2 (5 p)

Inför revisionen av år 2018 är planen att börja använda dataanalys i revisionen. I första hand kommer dataanalys för intäkter att användas då detta är ett väsentligt konto och dessutom bestående av ett stort antal poster.

Uppgift

Redogör för fördelarna med att använda dataanalys i revisionen. Redogör för lämpliga analyser avseende intäkter att användas i revisionen.

Deluppgift 3.3 (6 p)

AB Teknikutveckling är moderbolag i en koncern där två dotterbolag ingår. Dessa båda bolag förvärvades under 2015. Större delen av köpeskillingen var i förvärvsanalysen hänförlig till goodwill. Med anledning av att ett av dotterbolagen haft en svagare resultatutveckling än förväntat uppstår en diskussion i samband med revisionen kring värdet på återstående goodwill.

Uppgift

- a) Redogör för vad som gäller avseende när och hur ofta en nedskrivningsprövning för goodwill ska upprättas.
- b) Redogör för fem väsentliga granskningsområden som du företar i din revision av nedskrivningsprövningen.

Deluppgift 3.4 (5 p)

Som en följd av bolagets återkommande förluster har bolagets likviditet från tid till annan varit ansträngd. Bolaget har också vid utgången av 2017 brutit mot ett väsentligt lånevillkor vilket ger banken rätt att kräva omedelbar återbetalning av sina fordringar på bolaget. Bolaget ser med anledning av detta över sin finansiering och har löpande möten med sin bank.

Uppgift

Redogör för din syn på antagandet om fortsatt drift samt vilka överväganden du finner nödvändiga i denna situation.

Deluppgift 3.5 (4 p)

I samband med avslutandet av 2017 års revision är den sista fakturan för revisionen obetald. Förfalldatumet för fakturan har passerat och trots flera påminnelser från dig har den inte betalats. En av dina revisorsassistenter föreslår inför påskriften av revisionsberättelsen att du ska avvakta med att underteckna revisionsberättelsen tills fakturan blivit betald.

Uppgift

Redogör för din bedömning av förslaget att avvakta med att underteckna revisionsberättelsen.